

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. november 19.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

CHURCHIL GYÓNÁSA

Az angol premier beszéde a lordmayer lakomáján

Egy öreg pap egy vasárnapi napon felment a predikációs emelvényre és kegyetlenül megmosdatta hívei fejét az Ige mosdóvizével. Azt mondja, álmban a pokolban járt, ott látta híveit, amint válogatott kinszenvedésekkel lakoltak világi bűneikért. Fel is sorolta névszerint, ki milyen bűnökért, milyen büntetést szenved. Hívei nagy megrökönyödéssel hallgatják s bizony sokan kövér izzadságcseppeket törölgetnek homlokaikról. Azt mondja tovább az Isten szolgája, ő már öreg ember, nemsokára az Örök Itélőszék elé kerül s hogy fog ő számadást adni a reá bízott nyájról, ha bűnben hagyja őket. Felhívja híveit, térjenek meg Urunkhoz, vessék el bűneiket, gyónjon meg az egész falu, hétfőn, kedden, szerdán a férfiak, csütörtökön, pénteken és szombaton a nők, vasárnap pedig egész nap — a molnár.

Confiteor tibi Anglia népe! Confiteor tibi Lengyelország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Görögország, Norvégia, Jugoszlávia és legujabban Olaszország. Gyónom nektek, hogy aljas szándékkal vittelek benneteket a háborúba. Gyónom nektek, hogy hiába küldtéltek a föld alá legjobb fiaitok millióit. Nem igaz, hogy a népek szabadságáért haltak meg katonáitok, mert senkisé bántotta szabadságotokat, hanem meghaltak, mert a telhetetlen angol-amerikai kapitalizmus ezt így kívánta. Meghaltak, hogy én és üzletbarátaim továbbra is vághassuk a részvények kuponját, hogy a klubokban, lábainkat az asztalra helyezve, továbbra is elmélkedhessünk, milyen jó angol, vagy amerikai kapitalistának születni.

Ezt elmondani Churchillnek nem elég egy vasárnap. El kell mondania a lengyel bukást, Varsó, Katyna áldozatait, a földönfutó belga és francia anyákat és özvegyeket, a dünkircheni csufos futás sok ezer halottját, az elpusztult hajók tengerbe vesztett, százezer elparazarolt életét.

„Az 1944-es év a legnagyobb véraldozatot fogja követelni a brit és amerikai hadseregektől és sokkal nagyobb és költségesebb csaták fognak tombolni, mint a watterlói, vagy gottesbourghi ütközet volt... Gyónja Churchill molnár. „Nincs jogunk szerencsés véletlenül reménykedni” ismeri be. Szép vigasztalás egy nemzetnek, amely 500 millió ember felett uralkodott s amelynek földjén, mint hajdan Spanyolországban, sohasem áldozott le a nap. Valóban buzdító szavak az angol hadsereg katonáinak: „küzdjétek

és haljatók meg, mert nincs szerencsés véletlen” amely megmenthetne benneteket.

Ezt elég lesz a második vasárnapon elmondani a londoni molnárnak.

„Sulyos német légitámadások lehetőség is fennáll. Nem zárhatjuk ki azt a lehetőséget, hogy Szigetországunk ellen újszerű támadások kezdődnek”. Itt már nem elég egy vasárnap, itt el kell mondania Churchill molnárnak azt a sok német, belga, francia és egyéb nemzetbeli ártatlan áldozatokat, férfiakat, nőket, gyermekeket, papokat, apácákat, akiket légi gangszterével a másvilágra küldött. El kell mondania a kölni dómot, a Vatikánt és azt a sokszáz Istenházát, amiket leromboltattak.

* A negyedik vasárnapon el kell mondania, hogy istentelen-bírvágyában és az aranyborjú imádatában szövetkezett Európa, a civilizáció, a kereszténység, az isteni és emberi morál legnagyobb ellenségével, a szovjettel. Kihívta Európá ellen az újkor Dzsingisz kánját, a mindent elsőpörni akaró keleti veszedelmet. Barátjaül fogadta azt, akit még néhány évvel ezelőtt Európa és a kultúra halálos veszedelmének mondott minden beszédében. Nem bántotta lelkiismeretét Finnország, Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország pusztulása. Imádkoztatott főpapijával az istenteleneke győzelméért, tudván, ha imája meghallgatásra talál, az ő saját népe lesz az első, amelyre a vörös bakó lesújt és nem jutott eszébe Katyn.

Ötödik vasárnapra marad a legocsmányabb emberi bűn: az árulás. Azok a nemzetek, akik még nem tanulták meg az angol álnokságot és hittek Churchill hamis ígéreteinek, többnyire mind hősiessen buktak el. Franciaország sok százezer halottját áldozta és igazán csak az utolsó pillanatban tette le a fegyvert, amit Hitler vezér és kancellár nemes fegyverszüneti feltételekkel és a sok tízezer francia hadifogoly szabadonbocsátásával honorált. Ugyancsak hazabocsátotta a vitézül harcoló görög hadifoglyo-

kat is. S mit tett Churchill? Aki elesett, részére többé nem számít! Kifacsart citrom. Hiába könyörögnek nála az emigrációs kormányok, fülét sem billenti, legfeljebb annyit tesz, hogy aki tulhangos, azt elköltözteti valahová a világ másik végére. Ehelyett sietett új barátokat szerezni Amerikában, akikkel azonban úgy járt, mint Kinizsi egykori vitéze: „fogtam törököt, de nem ereszt”. Az áruló Badoglió kormánynak is már bizonyára eszébe jutottak a régi szavak: „Az árulót megfizetjük, de nem becsüljük”.

„Duce, a Führer küldött engem, hogy Önt megmentsem”. Vajjon van-e a gránitnál keményebb kő, amibe e szavakat bele kellene vésní aranyal! fényesebb betűkkel, hogy örök időkre hirdessék az igaz barátságot, a törhetetlen jellemet, az emberi szolidaritást. Tud-e Anglia egész történelme alatt csak egyetlen egy, ehhez csak némileg hasonló esetet produkálni? Igen, feleséggylkos királyokat, áruló és orgylkos uralkodókat és főurakat eleget.

Confiteor, confiteor! Van és lesz még Churchillnek sok gyónnivalója. Ha mindazt, amit saját népe és Európa ellen vétett meg akarja gyónni, úgy bátran szerződhet a lordmayorral egész évi el látásra, az sem lesz elég összes bűnei meggyónására.

De Isten szolgálai közül nem akad egy sem, aki Churchillnek megadná az abszolutiót. Ahogy a rablógylkosnak nincs kegyelem a földön, úgy a telhetetlen bírvágytól fűtött tömeggylkosnak sem lesz kegyelem az Örök Bíró előtt.

A piacon a kádi előtt állt egy vádlott, sulyos bűnökkel terhelten. Az áruhában jelen volt padisah beleszólt a tárgyalásba, mire a kádi megkérdezte, milyen címen akar szólani, mint vádló, vagy védő, mert védő lehet négy öt is, de vádlóból elég egy is. Churchillnek sok százezer vádlója van. Az ártatlanok vére az éjig kiált. Az öreg pap csak egy faluról tartozott felelősséggel, a londoni molnár pedig az egész világ, miatta kiontott véréért viseli a nehéz terhet.

Churchil öreg ember. Talán ő is álmodik, mint a falu öreg pástora, de ő saját magát látja bűnhődni. Nem irigyljük álmait!

Sp.

Dr. Szász Lajos a jegyzők közellátási feladatairól beszélt
a jegyzőegyesület országos közgyűlésén

A Községi Jegyzők Országos Egyesülete november 6-án tartotta meg 67. évi országos közgyűlését az új Városháza közgyűlési termében. A nagyszámban megjelent községi jegyzőkön

külvül résztvett a közgyűlésen dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter is. Dr. Koncz János országos elnök üdvözölő szavaira Szász miniszter hosszabb beszédben ismertette a jegyzők közel-

Ez paratlás!

lyukas zsákot nem lehet megtölteni, avult lámpát nem lehet árammal győzni. Minden foglalatba áramtakarékos

TUNGSRAM

lámpát!

látási feladatait és változtatta azokat az irányelveket, amelyek a községi jegyzőknek az új beszoigaltatási rend végrehajtása során állandóan szem előtt kell tartani.

A miniszter beszéde elején köszönetét fejezte ki az elnök üdvözlő szavaiért, amelyek annyival is inkább jólestek, mert a jegyzői kar készségesen vállalt részt abból a nagy munkából, amelyet a közzelátás kiépítése jelentett. A község a közigazgatás és az élet találkozáspontjának tekinthető. A községben válik életté a jogszabály és ezt a munkát végzik a jegyzők. A háborús idők fokozott munkateljesítményt kívánnak meg mindenkitől. A felkocozott követelményeknek csak erős test és még erősebb lélek tud megfelelni. A háborús áldozatvállalásban többletet kell vállalniuk azoknak, akik életüket a köz szolgálatának szentelték. Azok, akik életcéljukat abban látják, hogy munkájukkal a közt és az embertársait szolgálják, nem vannak az élettől anyagi örömeket, gazdagság, hírnév és egyéni érvényesülés nem kápráztatja el őket, hanem arra vállalkoznak, hogy emberöltőn át szolgálják csendben a hazát.

A köztisztviselők szerepe nem a hangban és hivalkodásban jut kifejezésre. hanem a polgári és tisztviselői kötelességek példás teljesítésében. A végzett munka jutalma nem pénz, hanem a nemzet érdekeinek megvalósulása és a nyugodt, tiszta lelkiismeret. A köztisztviselő élete nyitott lap és példaadás embertársai előtt. Háborús időkben különösen szükséges az, hogy a közszolgálatban állók ne csak példaadó magatartással segítik elő mások áldozatvállalását, hanem a kötelességteljesítés fontosságának tudatában felvilágosító munkájukkal igyekezzenek az állam célkitűzéseit mindenki számára érthetővé tenni.

A vezetőréteg vállalt kötelességei háborús időkben döntő fontosságúak. A sokat hangoztatott belső front csak akkor lesz egységes, ha az erősséget alkotó vármegyék, városok és községek testi és lelki felkészültsége azonos. Ma minden kis községnek várat-kell képezni az élniakarás és a szebb jövő érdekében.

Ezeknek a váraknak a jegyzők a parancsnokai, folytatta beszédét dr. Szász Lajos. A magyar jegyzői kar mindenkor kettős feladatot teljesít. Nemcsak békében szolgált példaadásal a falu népe előtt, hanem a harcmezőn is együtt küzdött a falu fiaival. A falu életében döntő szerepe van a papnak, a jegyzőnek és a tanítónak. Országunk életében mind a három nagy szerepet játszik, mert amilyen a falu, olyan a vármegye és olyan az ország. A falu vezetőinek súlyos feladatai vannak. Hármuk közül a jegyző a polgári hatalom képviselője, akit az állam azzal biz meg, hogy képviselje a közér-

deket és érvényt szerezzen a törvénynek. A jegyző a közigazgatás nélkülözhetetlen fundamentuma, de a falu társadalmi és gazdasági életének öre és éber szemlélője is. Hivatali helyisége nemcsak ügyes-bajos gazdák kétségeit eloszlató világítótorony, hanem modern értelemben vett rádióállomás, amely a panaszt, a bajt föléle sugározza és továbbítja, hogy az meghallgatásra és megoldásra találjon. De minden jegyzői iroda egyúttal az igazság hajléka is. A jegyző feladata rendkívül sokoldalú. Ha a munkáját jól akarja végezni, egyesíteni kell a pap szónoki képességeit, a tanító tudását és nevelői rátermettségét a büro tekinthetőségével s mindezen felül a hivatásához tartozó szaktudást is úgy kell sugározni, hogy abból mindenki megértést és jóindulatot merítsen.

A rendeletek végrehajtásában jelentkezik döntő fontossággal a jegyző munkája.

Háboruban nincs pihenés azok számára, akik örhelyen állanak. A jegyzők pedig állandóan őrségen vannak. Alig hogy befejezték a munkát, én újra működésre szólítom az ország jegyzőit. Ez a működés merőben újszerű. Eddig a gazda csak a rendeleteket hitotta végére sokszor anélkül, hogy rájött volna annak igazára és helyességére. Ezt elérni a jegyzők feladata. Forduljanak felvilágosító szóval minden magyar gazda eszéhez és szívéhez. Magyarazzak meg, hogy az egyes embernek is addig van jó dolga, ameddig az állam keretein belül rendben folyik az élet. Szálljanak szembe a jegyzők az ellenséges hírvérés állításaival és adatok és tények megdönthetetlen bizonyítékaival vessék minden gazda lelkébe a józan észszerű kötelességteljesítés szükségességét és előnyeit.

Lelkiismeretlen emberek most a ruházkodás nehézségeivel igyekeznek a falu népet izgatni. E téren is felvilágosításra van szükség. Be kell érünk azzal amink van. Gyengébb áru is jobb mint a semmi. Csak a közelmúltban kértem az ország lakosságát arra, teremtsék meg a kifordított ruha és foltozott cipő divatját. A falusi nép nem fog inni többé a lázítók üres ígéretein, ha saját szemével látja, hogy az állam képviselői sem szegyenlik viselés ruházatukat és elégedetlenség helyett még áldozatosabban teljesítik kötelességüket.

Nehéz időkben fokozottabb a vezetőik felelőssége — fejezte be dr. Szász Lajos beszédét — Drága kincs van kezükre bízva, egy-egy falu népe. Elettük sok-sok embernek szolgál példálul és cselekedeteikről sokan következtetnek az államvezetők cselekedeteire. Öröm és gond a falu jegyzőjének lenni.

Levente leányok ünnepe

Dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár a levente-leányok országos vezetője képviselte az Ifjuság Honvédelmi Nevelésének Országos Vezetőjét

Ez előtt két évvel, ha egy muraközi leány, vagy ifju ezt hallotta „levente” azt sem tudta, mi fán terem. Azóta nagyot változott a világ Muraközben. Nem tudjuk pontosan, hány tagból áll a csaktornyai leány leventecsapat, de hogy sokan vannak, azt látjuk vasárnaponként, amikor misére vonulnak, majd hogy azt nem mondjuk, egy zászlósnői leány masírozik feszes lépésekkel, hogy halat adjon a Jó Istennek, mindazért, amiben Muraközt eddig részesítette és kérje kegyelmét továbbra is.

Vasárnap, november 14-e a leventeleányok felejthetetlen napja. Barta Anna tanítónő, a leventeleányok vezetője és oktatója és vezetője benuttatta egy évi munkájának eredményét.

Tizenegy óraker előkelő közönség gyűlekezett a leventelethon nagyszertében. Vitéz Beldy Alajos altabornagy mas irányu elfoglaltsága miatt, képviselőtében Dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár, a leventeleányok országos vezetője jelent meg. Király Iréné szobalányi kerületi vezetőnő kíséretét utján. Megjelentek a honvédség parancsnoka, a járási leventeparancsnok, a polgári hatóság vezetői Dr. Vida Ferenc főszolgabíróval az elen, a gyárak vezetői és sok érdeklődő.

Az ünnepség a Hiszekeggyel kezdődött, utána Jalusics Alojzia szavalata, énekek muraközi és magyar nyelven, Bajsz Márta hoszabb szavalatával erős tapsvihart aratott. A nemzetiruhás leventeleányok kitűnő taktuszerűkkel énekes szabadvakorlatokat és táncokat mutatnak be. Kiváló hatást érték el a „Csinum Palko, Csinum Jankó” kezdetű kurucnótára, cigányzene kísérettel eljart táncok, Barta Anna az előadás után alig győzte fogadni a gratulációkat.

Dr. Szabad Lajos szociális gondozó rövid beszédében üdvözölte Dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár, országos leányleventevetőt, megköszönte megjelenését, majd változta a leánylevente intézmény megalakulását Csaktornyan. Kiemelte, hogy ez a muraközi nép sohasem vetkőzött ki magyar érzelméből és a magyar haza iránti hűségéből. Az ifjabb generációban szunnyadt ez az érzés, csak fel kellett ébreszteni és a mai ünnepély ép ezt bizonyítja. A magunk részéről azt a megjegyzést fűzzük beszédéhez, hogy a leánykák jó magyaros kiejtés, örömteljes vállalkozása megerősítik szónok szavait.

Ezután felhangzott a magyarok imádsága: „Isten áldd meg a magyart!” Nehányszáz leányleventetörök buzgógn kérte a jogoszlavok által egész más, magyarellesnek célból, épült teremben a Magyarok Istenét „nyujtson felje védőkat, hogy leküzdhesse adáz ellenségeit és hozzon reá vig esztendő, győzelmes békét, hisz megszenvedtük, mi muraköziek kétszeresen, a multat s jóvendőt”.

Az ünnepély befejezte után Dr. Kokas Eszter az ünnepelő közönséggel a Zrínyi Miklós emlékmű elé vonult és egy, nemzeti szallagokkal gazdagon díszített babárkoszorúval hódolt Vezérlő Esményünk em-

lékének. Közben a leventeágyok megkerülték a leventeothont és a Szent István ut felől diszmenetben tisztelegtek országos vezetőjük, Dr. Kokas Eszter, kísérete és az ünneplő közönség előtt.

A főzótanfolyam vizsgája

Az ünnepség a Zrínyi Szálló nagytermében folytatódott, ahol díszesen terített, sűteményekkel megakott asztal várta a közönséget. A sűtemények nagyon szépek voltak, a terítés díszes és izléses, de minden a háborús takarékoság jegyében. A feljártnál, a terem ajtaja előtt, hófehér szakácsnői uniformisban öltözött „főzoleányok” fogadták a közönséget. „Szébb Jövőt” köszönéssel. Rátkai Mária, muraközi anyanyelvű leánylevele, tanfolyamhallgató szép magyar beszéddel üdvözölte Dr. Kokas Eszter országos leánylevele vezetőjét. Elmondta, hogy a gyárak és a közlelemzés segítségével, részben hazai hozzájárulással, a vezetőség jövőtől sikerült a tanfolyamot összehozni, ahol sok mindent tanultak, különösen a takarékos, izléses változatos főzést.

A szóbeli vizsgán a leányok pontos válaszokat adtak az egyes ételek készítési módjáról, a takarékos beosztott főzésről, az egyes tápszerek fontosságáról és vitamintartalmáról. Nagy derűtséget keltett, hogyan kell rántottcsirkét, csir-

ke nélkül készíteni.

Dr. Kokas Eszter válaszában örömeinek a dott kifejezést, hogy a visszatért Muraközben, dacára a nyelvi nehézségeknek, ilyen jól sikerült a főzótanfolyam, ami Muraköz hazafiasságát dicséri. A leányleveleintézménynek nem az a célja, hogy harcos amazonokat neveljen, hanem derék, hazafias családanyákat, akik utmutatói lesznek a jövő generációnak. Viharos lelkesedést keltett bejelentése, hogy a Főméltságu Kormányzóhelyettesné, özvegy vitéz nagybányai Horthy Istvánné elvállalta a leányleveleintézmény fővédnökségét. Rögtön és óriási élienés közt kimondták, hogy ez alkalomból tavrítarlag üdvözlik a Főméltságu Asszonyt.

Király Ivánné kerületi vezető köszönetet mondott Dr. Kokas Eszternek, a tanfolyam vezetőinek, a hallgatóknak és megígérte, amint lehet, újabb tanfolyamot rendeznek. Végül Kukics Ilona mondott köszönetet a vezetőnöknek.

A gyakorlati vizsgát a leányok a vendégek tiszteletére rendezett „háborus ebéddel” tették le.

Délután 3-5 óráig a tanfolyamisták jutalmazására egy kis teadélután rendeztek. Három órákor láttunk egy csomó leventeifut felvonulni a terembe s az a gyarunk, hogy ez a táncos teadélután nem is olyan rosszul sikerül. Valószínűleg nem pont öt órákor fejezték be.

Sp.

Hódolat gróf Zrínyi Miklós emlékének

297 év távlatából sugároz örök fénye ránk. Vezérlő Esményünk csontjai elporladtak, de szelleme él és élni fog örökké, amíg magyar lesz e földön. November 18 a Magyarország részére örök emléknap. Bár büszkéek vagyunk, hogy ez a nap elsősorban Muraköz ünnepe, de gróf Zrínyi Miklós nemcsak Muraköznek, hanem az egész országnak, az egész magyarságnak volt vezére. Azért ez az ünnep, megemlékezés a szenthalmvakraól tulterjed Muraköz határain, ünnepe ez az egész országnak, minden magyarnak.

A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja Köz-

ponti Vezetősége és a Vitézi Rend Csáktornyai Zrínyi Csoportja november 18-án nagyszabású ünnepséget rendezett, amelyre számos előkelőség érkezett Budapest-ről is. Az ünnepségek délelőtti ünnepi szentmisével kezdődtek, délután a Zrínyi emlékmű előtt, 11 órákor Szentilona a Zrínyi kápolnánál, a Zrínyi család nyughelyénél, délután a városháza dísztermében, utána pedig a leventeothonban hódoltak nagy Vezérlő Esményünk emlékének.

Mínthogy lapunk az ünnepség idején már nyomás alatt volt, részletes tudósításunkat jövő számunkban hozzuk.

Kállai Miklós miniszterelnök nagy beszéde Huszton

A magyar állameszmében leghűségesebb nemzetiségéhez, a ruszinokhoz intézett igen nagy horderejű beszédet Kállai Miklós miniszterelnök. Ennek a beszédnek elmondására alkalmas nyújtott az a körülmény, hogy Huszt testvérvárosa Budapest, a magyar és ruszin hősi halottak emlékére gyönyörű emlékművet adományozott. Ennek az emlékműnek leleplezése történt meg most, amikor tizenöt ezer főnyi ruszinok honfitársunk gyűlt össze Huszt város főterén, hogy az ünnepségen megjelent miniszterelnököt meghallgassa. A gens fidelissima a hagyományokhoz híven most is tanujelét adta annak, hogy szíve a magyar hazára felé dobban, mert olyan lelkes hangulatban vallotta meg ismét hűségét, amit értékben igen sokra tartunk,

mert manapság különösen igaz a klasszikus megállapítás, hogy sok barátod van akkor, ha jól mennek napjaid, de ha egéd fele felhök tornyosulnak, magadra maradsz.

A miniszterelnök nagyjelentőségű beszéde számtalanszor kiemelte a testvér ruszin nép hűségének gyönyörű jellemvonását. Ime, most is megmutatkozik az együttélés, a jó és balsorsban való osztozás, a közös nagy harcokban való együttes részvétel történelmi jelentősége. A ruszin nép nem felede el, hogy dicső elődei, Rákóczy Ferenc, Kossuth Lajos és a világháború híres katonái voltak váll váll mellett harcolva a testvéri magyarokkal. Ennek a történelmi múltnak következménye, hogy a jelenlegi nagy megpróbáltatások alatt is megtalálták helyüket Horthy

A SORS

könyvében
meg van írva...

Nyerhet, ha van 4 pengős

ÁLLAMI SORSJEGYE

Egész sorsjegy 4 P, fél 2 P.

Miklós kormányzó ur zászlaja alatt.

Felémelő érzés fogta el az embert, amikor ebben a légkörben hallotta megnyilatkozni Magyarországot felelős miniszterelnökét azokról a problémákról, amelyek Magyarország félreérthetetlen álláspontját domborították ki a Kárpátmedence problémáiról. Ezt a megnyilatkozást egész bátran válaszolhat tekinteni mindazokra a kombinációkra, amelyek a világháború eseményei s a legutóbbi moszkvai értekezlet után felerültek a nemzetközi közvéleményben. A magyarság ezer esztendeje él a Kárpátmedencében, ahol államalapításával történelmi jelentőségű missziót töltött be. Az elmúlt hosszú évszázadok alatt meg tudtuk teremteni a nemzetiségek belső békéjét, kialakult az az összhang, amely minden rendű és rangú magyar állampolgárnak egyenlő jogot és egyenlő kötelességet biztosított. Tulajdonképpen a magyar nép és a magyar államvezetés sohasem került komoly összeütközésbe a nemzetiségek népi tömegeivel. Ez a megállapítás elsősorban vonatkozik a ruszinokra.

Ha a magyar nemzet arra az utra tekint vissza, amelyben államunkat a magunk és a velünk sorsközösségben élő nemzetiségek erejével meg tudtuk védeni bármely oldalról érkező veszéllyel szemben, akkor ma is elmondhatjuk, hogy a mai nagy világégésben az egyedüli pozitívum, ami a Kárpátmedence kérdésénél szám-bajohat, a magyar ezredéves mult, annak tárgyi-lagos kritikája és a mai kor nemzetiségi és szociális szemléletének megfelelő konzekvenciái. Joggal várhatjuk tehát az egész világtól, hogy a magyar ezredéves multat tárgyi-lagos kritikával kíséje. Annál is inkább, mert ma is megvan a magyarságban a készség, hogy a magunk életéből levonjuk a mai kor nemzetiségi és szociális szempontjainak megfelelő konzekvenciáit.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egvedarúsítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára | glavno skladište PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitral MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. valica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladište i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Szechenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

HIREINK

— **Tanítói Árhelyezés.** A V. és K. Miniszter Heinrich Károly all. tanítót, a Stridóvár-Ráczkanizsa kült. all. népskola igazgatóját saját kérésére Bácskába — Kula járási székhely belterületi magyar tannyelvű népskolaiahöz helyezte át.

Heinrich Károly ittartózkodása alatt sokat tett Muraköz magyarságáért. Kis diákjainal, szeretettel párosult tanításával szép eredményt ért el. Társadalmi téren az ifjúság vezetője volt. Ráczkanizsa szeretete és jó kívánságai kísérik új állomásra. Távozását mindenki sajnálja.

— **Felhívás rendőrsorozásra.** A m. kir. Rendőrség Vidéki Főkapitánysága felhívja mindazokat, akik a m. kir. rendőrség kötelekebe lépni kívánnak és a rendőri hivatást élethivatásul választják, hogy november 23-án Szegeden, november 25-én Debrecenben, november 27-én Kassán, december 2-án Kolozsvárott és december 4-én Budapesten a rendőrsorozóbizottság előtt

jeljenek meg. Érdeklődők forduljanak a sorozás székhelyén a rendőrkapitánysághoz.

Feltételek: 21—26 éves életkor, nőlen családi állapot, büntetlen előélet, testi és szellemi egészség, 170 cm. testmagasság, katonai szolgálattal teljesítése és magyar állampolgárság.

Jelentkezők személyi okmányukat és erkölcsi bizonyítványukat vigyék magukkal.

— **Bözsike férjhez megy.** Szerkesztőségünk a következő értesítést kapta. Szeretettel közlöm Csáktornya város közönségével, amely megértéssel és szeretettel kísérte útjaimat, hogy folyó fő 25-én délután fél 5 órakor Letenyén tartom esküvőmet Vitéz Rédey István m. kir. honvédszászlóssal. Kovács Erzsébet.

Felkerestük „cukros” Bözsikénket, Óhó! nem oda Buda, nekünk is jár valami az örömből, mit nekünk Letenyé! A Bözsike a mienk, mi is akarjuk köszönteni az új „nemzetes asszonyt”. Mire a nala szokott szerénységgel kijelentette, hogy miután Csáktornyt két és fél év alatt annyira megszerette, hogy bárholva sodorja az élet viharja ebben a zajgó világégésben, sohasem fog megelégedezni a csáktornyaiakról, akik szívükbe zártak és sok szeretettel elhalmoztak. Ezért a polgári esküvőt ugyanaz nap délelőtt Csáktornyan fogja megtartani.

Vitéz Rédey István m. kir. honvédszászlós mellett több kitüntetés, köztük a német Vaskezeszt is díszíti. Vitéz magyar katona, igaz magyar honleány egyesülete. A „Szébb Jövő” sugározza be életük útját, szeretetünk és nagyrabecsülésünk kíséri őket! Nemzetes Asszonyunk ne felejtse el, azért továbbra is megmarad a mi kedves „cukros Bözsiké”, ebből nem engedünk!

Három évi fegyházra ítélték a csáktornyai Vugrinecz-üzlet betörőjét

Az ősz folyamán történt, hogy Trsztenyák György 24 éves csáktornyai szabóságát, miután rövid ideig Nagykanizsán tartózkodott, visszatért Csáktornyára és október 6-án hajnalban 4 óra körül Vugrinecz János szabómester és kereskedő üzletét álkulcsal kinyitotta, felfeszítette a belső ajtó pántját és az üzletből 13 különböző ruhaszövetet, bélesárut, sok cernát, pullovereket, nagymennyiségű nyakkendőt, ballonkabátot, az egyik segéd fiókjából fényképezőgépet és egyebet lopott. A kár több mint 7000 pengő volt.

Trsztenyák zsákmányát két hatalmas csomagba kötve, elindult a csáktornyai állomásra, hogy Budapestre utazzék. Időközben már több lopott dolgot eladott, így mintegy 60 orsó cernát, amiért szép pénz szedelt be. Trsztenyák már megvette vasuti jegyét, amikor két csendőr igazolásra szólította. A két csomag felnyitásánál minden kiderült. A fiatal tolvaj mindent beismer. Beszállították Nagykanizsára, ahol azóta a kir. ügyészség foglya.

A nyomozás során eljárás indult azok ellen

is, akik a lopott holmiból vásároltak. Így kerültek 18-an orgazdaság gyanújával a vádlottak padjára, vele együtt összesen 19-en. A tárgyalás a nagykanizsai törvényszéken reggel 9-től este 7 óráig tartott. A vádlott legnagyobb részben beismerte azt és a terhére rótt más lopásokat. Azzal védekezett, hogy anyja fiatal korában elhunyt, hogy atyja hol van, nem is tudja. A javítóintézetben tanulta a szabómesterséget, ott szabadult fel, szabaduló levelét nem hozta magával szerb területre és így nem tudott munkakönyvhöz, illetve munkához jutni. Tehát szükségéből kivette el.

Az orgazdasággal vádoltak azzal védekeztek, hogy fogalmuk sem volt, hogy lopott tárgyat vásárolnak.

A törvényszék bűnösnek mondta ki Trsztenyák Györgyöt többrendbeli lopásban, azonkívül sikkasztásban és ezért három évi fegyházra és tíz évi jogvesztésre ítélte, több vádpoint alól felmentették, a többi vádlottat felmentették.

Az ítélet nem jogerős.

Újabb adomány az iskoláknak

Egy muraközi emberbarát hazaias megemlékezése

Adorján (Hadrovics) József szövetkezeti igazgató Pestszenterzsebeten, Csáktornya szülőtte, a felszabadulás óta, immár harmadik éve, min-

Csáktornyan

Béla Király utca 13/a sz. alatti

emeletes ház

comfortos üzlet és raktárhelyiség, kert
1/2 részben szabad kézből eladó!

Érdeklődni lehet Kecskés Pal csáktornyai vas és fűszerkereskedőnél, II. Rákóczy Ferenc utca 41 szám alatt.

den évben megemlékezik szülőföldjéről s az ott tanuló szegény diákokról.

Eddig több ezer pengő segélyt küldött a csáktornyai diákoknak, legújabb pénzküldeménye pedig a polgári iskolának 500 pengő, a kereskedelmi iskolának 300 pengő és az iparos tanonciskolának 200 pengő, tankönyv beszerzési segély címen.

Adorján József nemesszivi adományozásával, igaz muraközi hazaias cselekedeteivel megmutatta, hogy a hazaszeretet nem szavakban, hanem tettekben nyilvánul. A segélyezett diákok támogatásával nemcsak emberi jótettet végzett, hanem elsősorban Muraköz magyar kulturális haladását mozdította elő, amiért igaz hálával adózunk és muraközi, magyar üdvözlettel köszöntjük Adorján Józsefet, a muraközi diákok jövőjét.

„ARANY BÁRÁNY”
Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.
Gyárt elsörendü kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

Irodalom - Könyvek

Az atyai ház

Reményik Zsigmond könyve.

Az elmúlt színházi évad kimagasló színházi eseménye volt Reményik Zsigmond színházi bemutatkozása, „Az atyai ház” bemutatása. Mondanivalója, felépítése újszerű, megrasa költői, úgy hogy könyvalakban éppen úgy élvezi majd az olvasó, mint a színházi néző, aki szemtel szembe látta a hazatérő fiut, amint végig járja az elhagyott otthont. Minden szobában életre kel a múlt egy-egy eseménye és ezekből a mozaikkövekből mint nagyszabású kép alakul ki a hős egész élete.

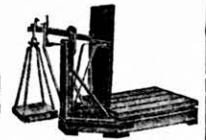
Reményik Zsigmond drámájának könyvalakban való megjelenése fontos esemény az irodalmi életnek.

Ul Idők Irodalmi Intézet Rt. (Singer és Wolfner) kiadásában jelent meg.

Keresztényszociálista Munka

A múlt évi könyvpiacra kimagasló és házagpótló könyv volt a sajtó által is szimpatikus

UJ MÉRLEGEK
MÉRLEGjavítások
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2 a.

Telefon: 509.

san fogadott „Keresztényszociálista Munka”. E beszámoló és tájékoztató szociális szemlének 1944. évi kiadnya ma most all kibocsátás előtt. Szerkesztője Tobler János v. képviselő, orsz. elnök. Irói között szerepelnek gróf Zichy János, vitéz dr. Makray Lajos Közi Horvath József képviselők, dr. Lotz Antal és Lillin József szlov. biz. tagok, dr. Zibolen Endre, dr. Kussbach Ferenc, dr. Elod Marcel, dr. Scherer P. Pal, dr. Daida Elemér, Rakóczi István plébános, Leszky Iréne, Löcsény Miklós, Fekete Tibor, Szalay Lajos, Balázs Flora, Novak Imre, Inokay László, Hárszay István stb. A könyv oldalszáma 160. Ara 6 pengő. — Népies kiadásának ara 3.20 pengő, megrendelhető Budapest XIV. Nürnberg utca 30.

**Lőtt vadat,
gyümölcsöt,
baromfit,
tojást,**

állandóan vásárolhat

HUNNIA IPARI ÉS KERESKEDELM
RT.

Tel: 60. CSÁKTORNYA Tel: 60.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 november 19

Politički tjednik
Zide saki petek.

Respravljaju državnoga stroškovnika v orsačkom spravišču

Velki govor Kállay Miklósa ministra predsednika

V petek se hapila resprava državnoga stroškovnika pred orsačkim spraviščem. Velka sala sa puna z oblegati, došli su si ministri i državni sekretari. Galerie pune z velikimi išpani, se to oče čuti, kaj

bo rekel minister predsednik.

Se tiho po velkoj sali, se oči obrbene na Kállay Miklósa predsednika magyarskoga ministeriuma da se hapil govoriti.

Naša zvujska politika se ne menja, nečem se genuti z jedino pravoga kamenatoga fundamenta

veli Kállay Miklós. To odgovara interesu i poštenju naroda i nadjamo se, da bodo v ovom taboru naše misli i oružje predladalo.

Za to harcuvmem i za to se močim i nedam se vpotiti na nikaj takšega, kaj bi morti meni leži bilo, a narodu škodilo.

Nečem se genuti z jedino sigurnoga i pravoga kamenatoga fundamenta, z jedine magyarske misli i cila.

Da moremo ostati na ovomu fundamentu, potrebne su nam tri stvari:

Prepoznati, da denes zutra stojimo v srđini tri svetskih sil, šiere se v Europi biejue. Soldačije ruskoga, nemškoga i anglosaskoga sveta se nabiraju koli nas. Velko harcuvanje se približava k nam. Zvun toga nepriatelji nam očeju zrušiti duše z sakojačkimi krivimi glasi.

Nemremo nato misliti, kaj bi mi sami z našimi silami mogli harcuвати proti ovim velikim soldačijam, za nas je čuda bole važno, da nam nepriateljski glasi ne pokvariju duše, da nam ne zrušiju jedinstvo.

Drugo je, kaj moramo z denešnje politike znati, da našu soldačku jakost moramo, z semí silami zdiči na največšu visinu, zato moramo se stvoriti i alduvati. (Velki eljen kriči i pokanje z rokmi)

Prosim pomoć sakoga vernoga sina ovoga naroda

Ako bi nas strašne bitke velikih sil pomele z ovoga sveta, ili ako bi nas napale takše premoči, štere niti največšo magyarsko junaštvo nebi moglo zrušiti, navek se moremo opravdati pred svetom i pred samim sobom. Ali či se pripeti tretje, da se nam zruši znutrešnji red, da si stein pokvarimo našu sodbinu, či mi sami damo gori naše življenje, onda ga nega opravdanja za nas, niti milosti, onda smo odsodjeni pred sodbenom stolicom magyarske povesti. (Velko pokanje z rokmi)

Za znutrešnji red i mir je saki človek odgovoren

Zvujsku i znutrešnju politiku orsaren i saki mora nositi to odgovornost. Denes je treba saku reč dobro premisliti, jeli ta reč nabode škodila narodu domovini, čuda toga znamo, da su ne-

mi) Moram reči, da mi ne mislimo na nekoga napadati, ali naše granice — to naj saki zeme na znanje — bomo obranili, od toga ne pustimo nikaj, to nemre biti političko pitanje niti soldačko, to nam je narodna dužnost, zapoved „bodem, ali nabodemo“. (Jako pokanje z rokmi)

Bedasti posel bi bil nekoga zazivati, lehkounnost bi bilo z našimi silami ne špariti kak najdale, ali prosti, kukavički, hitvalen izdajitel domovine bi bil on, što nebi branil naše granice, orsaga i slobodu do zadnje kaple krvi i što bi predi na vagu del, kakše sile imamo. Nišči nes. me nato misliti, kaj bo to što drugi zvršil na mesto nas, to je naša dužnost i niti nemre biti ničja druga.

Tretje je, kaj nam za se ovo mogućnost da, da začuvamo znutrešnjega reda i mira da ga na saki način branimo.

Kaj se svetske sile med sobom bijeju soldački nemamo reč, a politički jako malo, ali i to zgubimo, ako nabomo znali reda dati svojemu narodu, da onda, da se bodo taborske prilike resplele, nabomo dosta jaki politički, soldački i gospodarski, da bomo mogli i morali našim rečim vagu dati.

1918. leto nam je već pokazalo, kam nas vodi, ako neznamo skup držati, ako dojde na vlast kukavičnost, hitvalnost. Došli smo ta, kam sami nesmo nigdar verovali, da bi došli mogli.

To se nesme više pripetiti. Kaj je Bog meni sile i jakosti dal, se bom tomu proti postavil. (Velko pokanje z rokmi). Ali da do toga za istinu dođti more, za to prosim pomoć celoga naroda, sakoga vernoga sina ovoga orsaga.

To nam je dužnost nas sih skupa, to mora saki spuniti.

ren i saki mora nositi to odgovornost.

Denes je treba saku reč dobro premisliti, jeli ta reč nabode škodila narodu domovini, čuda toga znamo, da su ne-

premišlene reči bile narodu na velki kvar. Samo deca se igraju z ognjom, a denes moramo čuda bole paziti, kajti velki viher hara koli nas.

Življenje, obskrba, črni piac

Znam i to, da zvun toga i obskrba ima velku reč. I to moramo ceniti. Sit človek je navek bole zadovolen. Hranu imamo i to dosti, — ne preveč, eli či bo saki gospodar pošteno nutri dal, onda s pravičnim rezdeljenjem nabo nišči zlo, saki bo imel kruha. Bode i kurila, ne obilno, ali s šparanjem bomo žišli. Z obuteli bo teži, samo oni bodo dobili, šterim je najbolje potrebno. Z opravom, moram istinski priznati, jako slabo stojimo z sirovim matrialom. Ono, kaj je je, treba rezdeliti med one, šteri su toga najbolje potrebni.

Eli saki človek mora zeti na znanje, da smo već peto leto v taboru, šteroga se nesmo nadjali, a itak se još nekak imamo, čuda bole, kak drugi drugi orsagi. Polsko gospodarenje ide prez falinge, meštarsko delo kak dalko je mogoče, prva je soldačija.

Imamo i to, da se dosti hrane trži na črnem piacu. Ali to se po malem zatero. Kriv je tomu tabor, nešterni čuda zaslužuju, njim nikaj neje predrag, drugi pak i zakonske cene teško plača. Proti tomu bomo i dale harcuvali, črnoga piaca bomo zatrli, a najbolje je pre tem treba čuvati one, šteri imaju stalnu plaču, činovnike, delavce polske i fabričke.

Tak stojimo denes. Ne smo prez briže, ali straha ga ne.

Širiteli lažnih glasov

Nišči stoga nema pravo, da širi lažne hude glase. Da ruši duše i živcd. Takši ljudi nemaju nikaj iskati med poštenim narodom. Naj se saki toga čuva, a prezdušne ljudi treba dati žandaram v roke. Proti tomu harcuвати je sakomu človeku sveta dužnost. Dok smo mi jaki, dok verjemo v samih nas, zatoga nemamo zroka da se bojimo i delamo, da bomo još jakši.

Saki človek je tulko vreden, kulko da svojoj domovini. To vidim i to mislim s čvrstom volom stojim na mestu, kam me je narod postavil. Iščem i zovem pomočnike, čuda, celoga naroda. Čuda nas ga, šteri tak mislimo i zato vupam reči, da ov narod nigdar neje bil tak jedinstven i tak velki, kak denes. Zato se vufam i prosim vufanje.

Z velikim eljen kričom i pokanjem rok su oblegati prijeli toga govora ministra predsednika.

Komaj je dospel prijeti Kállay Miklósa pozdrave i gratulacije s sih stran orsačkog spravišča.

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

HIREINK

— **Tanítói áthelyezés.** A V. és K. Miniszter Heinrich Károly áll. tanítót, a Stridóvár-Ráczkanizsa kült. áll. népskola igazgatóját saját kérésére Bácskába — Kula járási székhely belterületi magyar tannyelvű népiszkolájához helyezte át.

Heinrich Károly ittartózkodása alatt sokat tett Muraköz magyarságáért. Kis diákjainál, szeretettel párosult tanításával szép eredményt ért el. Társadalmi téren az ifjúság vezetője volt. Ráczkanizsa szeretete és jó kivánságai kísérik új állomására. Távozását mindenki sajnálja.

— **Felhívás rendőrsorozásra.** A m. kir. Rendőrség Vidéki Főkapitánysága felhívja mindazokat, akik a m. kir. rendőrség kötelékébe lépni kívánnak és a rendőri hivatást élethivatásul választják, hogy november 23-án Szegeden, november 25-én Debrecenben, november 27-én Kassán, december 2-án Kolozsváron és december 4-én Budapesten a rendőrsorozóbizottság előtt

Három évi fegyházra ítélték a csáktornyai Vugrinecz-üzlet betörőjét

Az ősz folyamán történt, hogy Trsztenyák György 24 éves csáktornyai szabóságát, miután rövid ideig Nagykanizsán tartózkodott, visszatért Csáktornyára és október 6-án hajnalban 4 óra körül Vugrinecz János szabómester és kereskedő üzletét álkulcsal kinyitotta, felleszítette a belső ajtó pántját és az üzletből 13 különböző ruhaszövetet, bélesárut, sok cernát, pullovereket, nagymennyiségű nyakkendőt, ballonkabátot, az egyik segéd fiókjából fényképezőgépet és egyebet lopott. A kár több mint 7000 pengő volt.

Trsztenyák zsákmányát két hatalmas csomagba kötve, elindult a csáktornyai állomásra, hogy Budapestre utazzék. Időközben már több lopott dolgot eladott, így mintegy 60 orsó cernát, amiért szép pénz szedelt be. Trsztenyák már megvette vasuti jegyét, amikor két csendőr igazolásra szólította. A két csomag felnyitásánál minden kiderült. A fiatal tolvaj mindent beismer. Beszállították Nagykanizsára, ahol azóta a kir. ügyészség foglya.

A nyomozás során eljárás indult azok ellen

jelenjenek meg. Érdeklődők forduljanak a sorozás székhelyén a rendőrkapitánysághoz.

Feltételek: 21—26 éves életkor, nőtlen családi állapot, büntetlen előélet, testi és szellemi egészség, 170 cm. testmagasság, katonai szolgálat teljesítése és magyar állampolgárság.

Jelentkezők személyi okmányait és erkölcsi bizonyítványukat vigyék magukkal.

— **Bözsike férjhez megy.** Szerkesztőségünk a következő értesítést kapta. Szeretettel közlöm Csáktornya város közönségével, amely megértéssel és szeretettel kísérte utjaimat, hogy folyó fő 25-én délután fél 5 órakor Letenyén tartom esküvőmet vitéz Rédey István m. kir. honvédszászlóssal. Kovács Erzsébet.

Felkerestük „cukros” Bözsikénket, Óhó! nem oda Buda, nekünk is vár valami az örömből, mit nekünk Letenyé! A Bözsike a mienk, mi is akarjuk köszönteni az új „nemzetes asszonyt”. Mire a nála szokott szerénységgel kijelentette, hogy miután Csáktornyát két és fél év alatt anyanyira megszerette, hogy bárhova sodorja az élet viharja ebben a zajgó világágásban, sohasem fog megelégedezni a csáktornyaiakról, akik szívükbe zárták és sok szeretettel elhalmozták. Ezért a polgári esküvőt ugyanaz nap delelőtt Csáktornyan fogja megtartani.

Vitéz Rédey István m. kir. honvédszászlós mellett több kitüntetés, köztük a német Vaskezeszt is díszíti. Vitéz magyar katona, igaz magyar honleány egyesülése. A „Szebb Jövő” sugározza be életük utját, szeretetünk és nagyrabecsülésünk kíséri őket! Nemzetes Asszonyunk ne felejtse el, azért továbbra is megmarad a mi kedves „cukros Bözsiké”, ebből nem engedünk!

is, akik a lopott holmiból vásároltak. Így kerültek 18-an orgazdaság gyanújával a vádlottak padjára, vele együtt összesen 19-en. A tárgyalás a nagykanizsai törvényszéken reggel 9-től este 7 óráig tartott. A vádlott legnagyobb részben beismerte azt és a terhére rótt más lopásokat. Azzal védekezett, hogy anyja fiatal korában elhunyt, hogy atyja hol van, nem is tudja. A javítóintézetben tanulta a szabómesterséget, ott szabadult fel, szabaduló levelét nem hozta magával szerb területről és így nem tudott munkakönyvhöz, illetve munkához jutni. Tehát szükségből kóvette el.

Az orgazdasággal vádoltak azzal védekeztek, hogy fogalmuk sem volt, hogy lopott tárgyat vásárolnak.

A törvényszék bűnösnek mondta ki Trsztenyák Györgyöt többrendbeli lopásban, azonkívül sikkasztásban és ezért három évi fegyházra és tíz évi jogvesztésre ítélte, több vádpont alól felmentették, a többi vádlottat felmentették.

Az ítélet nem jogerős.

Ujabb adomány az iskoláknak

Egy muraközi emberbarát hazafias megemlékezése

Adorján (Hadrovics) József szövetkezeti igazgató Pestszenterzsbeten, Csáktornya szülőtte, a felszabadulás óta, immár harmadik éve, min-

den évben megemlékezik szülőföldjéről s az ott tanuló szegény diákokról.

Eddig több ezer pengő segélyt küldött a csáktornyai diákoknak, legújabb pénzküldeménye pedig a polgári iskolának 500 pengő, a kereskedelmi iskolának 300 pengő és az iparos tanonciskolának 200 pengő, tankönyv beszerzési segély címén.

Adorján József nemesszivű adományozásával, igaz muraközi hazafias cselekedeteivel megmutatta, hogy a hazaszeretet nem szavakban, hanem tettekben nyilvánul. A segélyezett diákok támogatásával nemcsak emberi jótettet végzett, hanem elsősorban Muraköz magyar kulturális haladását mozdította elő, amiért igaz hálával adózunk és muraközi, magyar üdvözlettel köszöntjük Adorján Józsefet, a muraközi diákok jövőjét.

„ARANY BÁRÁNY”
Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.
Gyárt elsőrendű kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

Irodalom - Könyvek

Az atyai ház

Reményik Zsigmond könyve.

Az elmúlt színházi évad kimagasló színházi eseménye volt Reményik Zsigmond színházi bemutatkozása, „Az atyai ház” bemutatása. Mondanivalója, felépítése újszerű, megírása költői, úgy hogy könyvalakban éppen úgy élvezi majd az olvasó, mint a színházi néző, aki szemtel szembe látta a hazatérő fiút, amint végig járja az elhagyott otthon. Minden szobában életre kel a múlt egy-egy eseménye és ezekből a mozaikkövekből mint nagyszabású kép alakul ki a hős egész élete.

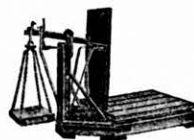
Reményik Zsigmond drámájának könyvalakban való megjelenése fontos esemény a irodalmi életnek.

Ul Idők Irodalmi Intézet Rt. (Singer és Wolfner) kiadásában jelent meg.

Keresztényszociálista Munka

A múlt évi könyvpiacón kimagasló és házapótló könyv volt a sajtó által is szimpatiku-

UJ MÉRLEGEK
MÉRLEGjavítások
FRANK mérlegüzem
NAGYKANIZSA
Eötvös tér 2 a.
Telefon: 509.

san fogadott „Keresztényszociálista Munka”. E beszámláló és tájékoztató szociális szemlének 1944. évi kiadásnya most áll kibocsátás előtt. Szerkesztője Tobler János v. képviselő, orsz. elnök. Írói között szerepelnek gróf Zichy János, vitéz dr. Makray Lajos Közi Hervath József képviselők, dr. Lotz Antal és Lillin József szövet. biz. tagok, dr. Zibolen Endre, dr. Kussbach Ferenc, dr. Flód Marcel, dr. Scherer P. Pal, dr. Daida Elemér, Rakóczi István plébános, Leszky Iréne, Löcsény Miklós, Fekete Tibor, Szalay Lajos, Balázs Flóra, Novák Imre, Inokay László, Hárszázy István stb. A könyv oldalszáma 160. Ara 6 pengő. — Népies kiadásának ára 3.20 pengő, megrendelhető Budapest XIV. Nürnberg utca 30.

**Lőtt vadat,
gyümölcsöt,
baromfit,
tojást,**

állandóan vásárolhat

HUNNIA IPARI ÉS KERESKEDELM
RT.

Tel: 60. CSÁKTORNYA Tel: 60.

Csáktornyan

Béla Király utca 13/a sz. alatti

emeletes ház

comfortos üzlet és raktárhelyiség, kert
1/2 részben szabad kézből eladó!

Érdeklődni lehet Kecskés Pal csáktornyai vas és fűszerkereskedőnél, II. Rákóczy Ferenc utca 41 szám alatt.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 november 19

Politički tjednik
Zide saki petek.

Respravljaju državnoga stroškovnika v orsačkom spravišču

Velki govor Kállay Miklósa ministra predsednika

V petek se hapila resprava državnoga stroškovnika pred orsačkim spraviščem. Velka sala sa puna z oblegati, došli su si ministri i državni sekretari. Galerie pune z velikimi išpani, se to oče čuti, kaj

bo rekel minister predsednik.

Se tiho po velkoj sali, se oči obrjene na Kállay Miklósa predsednika magyarskoga ministeriuma da se hapil govoriti.

Naša zvujska politika se ne menja, nečem se genuti z jedino pravoga kamenatoga fundamenta

veli Kállay Miklós. To odgovara interesu i poštenju naroda i nadjamo se, da bodo v ovom taboru naše misli i oružje predalalo.

Za to harcuje i za to se močim i nedam se vpotiti na nikaj takšega, kaj bi morti meni leži bilo, a narodu škodilo.

Nečem se genuti z jedino sigurnoga i pravoga kamenatoga fundamenta, z jedine magyarske misli i cila.

Da moremo ostati na ovomu fundamentu, potrebne su nam tri stvari:

Prepoznati, da denes zutra stojimo v srđini tri svetskih sil, šiere se v Europi bifeju. Soldačije ruskoga, nemškoga i anglosaskoga sveta se nabiraju koli nas. Velko harcovanje se približava k nam. Zvun toga nepriatelji nam očuju zrušiti duše z sakojačkimi krivimi glasi.

Nemremo nato misliti, kaj bi mi sami z našimi silami mogli harcovati proti ovim velikim soldačijam, za nas je čuda bole važno, da nam nepriateljski glasi ne pokvariju duše, da nam ne zrušiju jedinstvo.

Drugo je, kaj moramo z denešnje politike znati, da našu soldačku jakost moramo, ze sem silami zdiči na največšu visinu, zato moramo se stvoriti i alduvati. (Velki eljen kriči i pokanje z rokmi)

Prosim pomoč sakoga vernoga sina ovoga naroda

Ako bi nas strašne bitke velikih sil pomele z ovoga sveta, ili ako bi nas napale takše premoči, štere niti največšo magyarsko junaštvo nebi moglo zrušiti, navek se moremo opravdati pred svetom i pred samim sobom. Ali či se pripeti tretje, da se nam zruši znutrešnji red, da si stem pokvarimo našu sodbinu, či mi sami damo gori naše življenje, onda ga nega opravdanja za nas, niti milosti, onda smo odsodjeni pred sodbenom stolicom magyarske povesti. (Velko pokanje z rokmi)

Za znutrešnji red i mir je saki človek odgovoren

Zvujsku i znutrešnju politiku orsača vodim ja i nosim za to odgovornost, veli dale minister predsednik, ali za znutrešnji red i mir je saki človek odgovoren i saki mora nositi to odgovornost.

Denes je treba saku reč dobro premisliti, jeli ta reč nabode škodila narodu domovini, Čuda toga znamo, da su ne-

premišlene reči bile narodu na velki kvar. Samo deca se igraju z ognjom, a denes moramo čuda bole paziti, kajti velki viher hara koli nas.

Življenje, obskrba, črni piac

Znam i to, da zvun toga i obskrba ima velku reč. I to moramo ceniti. Sit človek je navek bole zadovolen. Hranu imamo i to dosti, — ne preveč, eli či bo saki gospodar pošteno nutri dal, onda s pravičnim rezdeljenjem nabo nišči zlo, saki bo imel kruha. Bode i kurila, ne obilno, ali s šparanjem bomo žišli. Z obuteli bo teži, samo oni bodo dobili, šterim je najbolje potrebno. Z opravom, moram istinski priznati, jako slabo stojimo s sirovim matrialom. Ono, kaj je je, treba rezdeliti med one, šteri su toga najbolje potrebni.

Eli saki človek mora zeti na znanje, da smo več peto leto v taboru, šteroga se nesmo nadjali, a itak se još nekak imamo, čuda bole, kak drugi drugi orsagi. Polsko gospodarenje ide prez falinge, meštarsko delo kak dalko je mogoče, prva je soldačija.

Imamo i to, da se dosti hrane trži na črnem piacu. Ali to se po malem zatre. Kriv je tomu tabor, nešterni čuda zaslužuju, njim nikaj neje predrag, drugi pak i zakonske cene teško plača. Proti tomu bomo i dale harcovali, črnoga piaca bomo zatrli, a najbolje je pre tem treba čuvati one, šteri imaju stalnu plaču, činovnike, delavce polske i fabričke.

Tak stojimo denes. Ne smo prezbrige, ali straha ga ne.

Širiteli lažnih glasov

Nišči stoga nema pravo, da širi lažne hude glase. Da ruši duše i živcd. Takši ljudi nemaju nikaj iskati med poštenim narodom. Naj se saki toga čuva, a prezdušne ljudi treba dati žandaram v roke. Proti tomu harcovati je sakomu človeku sveta dužnost. Dok smo mi jaki, dok verjemo v samih nas, zatoga nemamo zroka da se bojimo i delamo, da bomo još jakši.

Saki človek je tulko vreden, kulko da svojoj domovini. To vidim i to mislim s čvrstom volom stojim na mestu, kam me je narod postavil. Iščem i zovem pomočnike, čuda, celoga naroda. Čuda nas ga, šteri tak mislimo i zato vupam reči, da ov narod nigdar neje bil tak jedinstven i tak velki, kak denes. Zato se vufam i prosim vufanje.

Z velikim eljen kričom i pokanjem rok su oblegati prijeli toga govora ministra predsednika.

Komaj je dospel prijeti Kállay Miklósa pozdrave i gratulacije s sih stran orsačkog spravišča.

Govor Dra Szász Lajosa ministra za obskrbu naroda za dužnosti občinskih notarjušov

Na orsakoji sesiji Društva Občinskih Notarjušov je Dr. Szász Lajos minister za obskrbu naroda držal ovoga govora:

Na početku svojega govora veli minister. da su notarjuši radi zeli dela v onom velkom poslu, kaj je obskrba naroda. Občina je ona točka, de se zideju administracija i življenje. V občini postane živ zakon i to delo izvrševaju notarjuši. Taborška vremena zahtevaju čuda više dela od sakoga človeka. Tem velikim poslam more odgovorati samo jako telo i još jakša duša. V tem velikim alduvanju moraju velkoga dela meti oni šteri su svoje življenje posvetili službi naroda. Oni, šteri vidiju cilj svojega življenja v tem, da s svojim delom služuju naroda, da ne čekaju od življenja bogatstvo, njih ne zaslepi velki glas nego su nase zeli dužnost, da črez celo življenje stihaju služuju svoju domovinu.

Činovnik sebe ne falj, nego se trsi, da po kaže peldu, kak je treba dužnosti izvršavati. Za svoje delo ne išče peneznu premiu, nego mirno dušno spoznanje i dobro naroda. Denes v taborško vreme, oni šteri su v službi naroda, ne samo da velke posle izvrševaju, nego još i moraju znati navuke dati i vpotiti ludi, kak je važno, da saki človek izvrši dužnost za domovinu.

Voditeli v taborško vreme imaju velke dužnosti. Domača fronta bo samo onda jaka, ako bodo varmegyje, varaši i sela z dušom i telom skup držala. Saka občina i najmenjša mora denes biti jaki grad, ako oče dale živeti i lepšu budućnost meti.

Tem gradam su notarjuši zapovedniki, veli dale Szász Lajos minister. Magyarski notarjuši su navek dve dužnosti spunjavali. V mirno vreme z dobrom službom kaže peldu narodu, a v taboru skup harcuve s svojimi ljudmi. V selskim življenju glavni su pop, notarjuš i navučitel. Si tri imaju v življenju našega orsaga glavne voditeljske posle. Kakše je selo, takša je varmegyja i takši je orsag. Voditeli imaju teške brige. Od ovih trih notarjuš je zastupnik civilne vlasti, on zastupa narodne interese i izvršave zakone. Notarjuš je on fundament prez šteroga administracija biti nemre, a on je i buden čuvar selskoga i gospodarskoga življenja. Njegva kancelaria je ne samo svetli turen za narod nego i ono mesto, de se pritožbe gori zemeju i dale vodiju na mesto de se pomoć išče. Saka notarjuška kancelaria je cirkva pravice. Notarjuš mora znati govoriti kak pop, zvučeni biti kak navučitel i poznati zakone kak sodec.

Veli dale minister, da je trideset i osem let delal v administraciji i videl je kak čuda moreju magyarski notarjuši včiniti. Novu naredbu su čuda ludi prigovarali i rekli su da se nabo mogla izvršiti, kajti prvič čuda posla da. Mi smo stem računali, ali smo znali, da bo saki voditelj na svojem mestu i znal bo dobro i ltelno delati. Zato smo išli za tem, da stvorimo takše naredbe, štere bo dosti jempot navčiti se i onda bo je moći sako leto izvršavati. Ne probati, nego reda napraviti. Denes smo već prek toga, čuda je hasnila dobra žetva, ali prez velke marljivosti naših notarjušov nebi bili dostigli ono, kaj smo je. Magyarski notarjuši su v petom letu tabora dokazali, da oni v prvom redu stojuju. kaj se tiče marljivosti i rodoljubnosti. Z njihovom pomoći su svoje dostigli. Pomogli su zasigurati obskrbu naroda i potrdili su svojega staroga glasa, šteroga su magyarski notarjuši navek meli.

V taboru ga ne počinka za one, šteri stojuju na straži, a notarjuši stalno čuvaju stražu. Komaj kaj jenoga posla izvršuju, ja je već pak na novo delo zavom. Notarjuš naj se obrne k sru sakoga magyarskoga gospodara i naj pove, da sakomu človeku samo tak dugo more dobro biti, dok je v državi življenje v redu. Naj stanuju notarjuši proti onim, šteri širuju nepriateljske krive glase i naj dokažuju sakomu, da zrela pamet zapoveda spunjavati dužnosti i samo to hasni človeku.

Prezdušni ludi ve puntaju selskoga naroda, kak je ve teško z opravom. I tu je treba zsvetliti naroda, govori dale Dr. Szász Lajos minister. Moramo biti zadovolji z onim, kaj imamo. Bole je varaša toba, kak nikša. Ve ne zdavnja sem prosil stanovnike orsaga, naj napraviju modu za preobrienu opravu i zakrapne šolce. Selski narod nabo više veruval puntaram, ako bo z svojimi očmi videl da je i državne činovnike ne sram v staroj opravi i stem rajiši bodo ludi izvršavali svoje dužnosti.

Teška su vremena i velku odgovornost imaju voditeli, tak izvršave Dr. Szász Lajos minister svoje reči. Notarjuš odgovarja ne samo za svoje posle, nego i za se ludi, štere ima na brigi. Za njihovo delo znaju ne samo na višešem mestu, nego i v celom orsagu. Dragoga kinča čuvaju oni, — naroda celoga sela. Njihovo delo služi za peldu čuda ludem i kak oni delaju, tak se sodiju posli cele države. Veselje, a i briga je biti občinski notarjuš. Velku odgovornost nosiju te ludi. Kaj su do ve izvršili, to nas zasigura, da bude magyarski notarjuš i dale navek jaki stup magyarske administracije.

Teška harcovanja — Vitezka obrana

Nemski narod je nigdar ne trpel tak teško harcovanje, kak ve trpi na ishodnoj fronti. Kaj naš narod tam premagadiju, to se nikak nemre prespodbosti z onim, kaj neprijeti delaju. Da bi oni nemšku frontu zrušili, to se nigdar nabo pripetilo, nego kak navek v povesti celoga sveta, što bo zadnju bitku gvinul, on bo ostal gospodar a to bo nemški narod i to zato, kajti ima najvećku znutrešnju vrednost i najbole trdo harcuve. Zato je velki aldov, kaj ja od nemških soldatov zahtevam. Fronta mora držati ono, za kaj bi drugi rekli da je nemoguće.

Pomoć domaće fronte

Domaćoj fronti je dužnost, da pomaže soldačiji prez izvršavanju svojih teških, skorom nemogućih dužnosti. Domaći moraju znati, da celi naš narod, moški, ženske, deca moraju naji svoju sreću i budućnost samo v tem, da se napijamo do zadnjega i da preladamo neprijetela, a za to nikši aldov neje dosta velki i čuda više aldova bi morali pretpeti ako bi nepriatelj bil jakši. Zato nesmemo na drugo misliti, kak na velko napinjanje do zadnjega, dok neprijetela ne potučemo.

Nepriateljski glasi za badav nas tentaju

Da je Badogliova vlada doli dela oružje, naši neprijeti su bili puni veselja, već su mislili, da su zavzeli celoga sveta. da su vništili nemšku soldačiju, a za jako kratko vreme je postala istina ono. čega su se ne nadjali. Jaka veza nemškoga naroda je pregazila nepriateljske glase.

Da bo jempot kraj tomu taboru, naša jaka vera bo zaslužila više vencov, kak se ono kaj smo včiniteli. Neprijeti su se nam grozili z vremenom, s zimom, z gladom, z bombami, ali se to za badav. Držijo sakolofnu konferencije, a bole bi bilo, da bi svoje narode hranili i brigali za kruh, za one, šteri himiraju od glada.

Kaj je bilo 1918. leta, nigdar više nabo i nemški narod nigdar nabo kapituleral

Bombe škodiju samo ženam i deci, a naše fabrike dale delaju prez falinge. Ali mi bomo naše varaše nazaj gori postavili i k tomu bo pomagal celi narod. Greh 1918. leta nabo došel još jempot, a za sako življenje, štero je moral nemški narod alduvati, bodo morali neprijeti podnesti tri štiri aldove.

Srečen sem — veli na zadnje Hitler — kaj som ja voditelj nemškoga naroda v ovim teškim vremenim i velim: Nemški Narod! Bodi miren, nika, se ne boj! Kaj god dojde, mi bomo premagadili i na zadnje mi bomo neprijetela preladali!

Nemška je spravljena na se i bo tiralta tabora, dok potuče neprijetela

„Došel bo plačen den“. — Velki govor Hitler Adolfa v Münchenu

Novembra 8-ga na večer je Hitler Adolf voditelj i kancelar nemškoga naroda prek jenu vuru govoril pred velikim brojom naroda.

Spomenul je staru Nemšku pred prvim svetiskim taborom i žolostna vremena potli 1918. leta. Nacionalni socialisti su napravili, da se Nemška preporodila, da je ostala po prešim demokratiskim sistemu, samo par tjednev bi se bila mogla protiviti bolševičkom morju.

Te strašni i velki bolševizam bo tak dugo šturmal na Europu, dok ga ne potučuju izatereju. Što vupa reči, da se Finska grozila europskomu miru? Itak su naleteli na nju i da nemška neje

išla na pomoć, već bi ju bili vništili. Ran tak niti severni narodi nikaj nesu kanili iskiti prez Uralu, itak su je sovjeti šteli pretrirati s svoje zemle i spraviti v Siberiju. Niti Rumunjska neje štela doiti do Kaukazije a sovjeti s silom očuju meti Dunavskoga zaleva, rumunjsko petroljonomsko pole i celoga Balkana i po malem još više.

Proti ovoj velkoj pogibeli more proti stati v Europi samo jeden jedini narod, a to je Nemška. I za nemški narod je to jako teško ali to posvedoči, da prez nemške, ili proti nje, niti jen narod se nebi mogel braniti. I ništi nesme misliti, da bi bolševiki morti komu kakšu milost pokazali.

Tabor je dalko od domovine

Dale veli Hitler, da se tabor hapil, z istočne strane tam je nepriatelj bil samo 150 kilometrov dalko od Berlina, na zapadnom kraju su fabrike bile zvrgnute nepriateliskom ognju. Englezi i francozi su samo 100 kilometrov dalko bili od nemških fabrik, Norveška je kcoj pomagala i tak su šteli tabora prenesti na nemšku zemlu.

Na Balkanu su se spravljale strašne stvari i ve tak stoji stvar, da je nacional socialistička Nemška s takšim hipom, da mu ga v povesti para ne, stiralta neprijetela prek 1000 kilometrov od granice. Pripoveda dale, kak su taljanski izdaji-

teli vun dali svojega naroda i napravili sramotu, da ga tomu para ne. To je čuda škodilo i neprijeteli su mislili, da njim bo ve celi Balkan opal v šaku kak zrela hruska i oni bodo tabora an cvaj prenesli v Nemšku. Ali su se vkanili. Dalko su od nemške granice i od Rima, a de očuju napred doiti, sigdi se tresneju v nemšku obranu. Sam Churchill, engleski ministerpredsednik je reknel, da drugo je idti proti taljanam v Siciliji i drugo je idti proti nemcam v La Manche Kanalu, v Francoskoj, Danskoj ili Norveškoj.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

divatos női télikabátok

bundák,

elegáns kész nőruhák

meleg pongyolák

Sütz

Parada leventaskih puc

Dr. Kokas Eszter, profesorica visoke škole, orsačka voditeljica ženskih leventášov je pohodila naše puce

Pred dvema leti, ako je što pital megyimursku mladu pucu, ili dečka, kaj je to „leventáš“ ne znal povedati, kakša je to zver, ili cvet. Potli se svet jako preobrnul v Megyimurju. Ne znamo za sigurno, kulko puc je med leventášima v Csáktornya, ali kaj ga njih čuda, to vidimo po nedelaj, da v cirkvu maršeraju i lahko bi rekli, da njih je skorom za jen bataljon tih fajnih puc, da z lepimi koraki ideju da se Bogu zafaliju za se ono dobro, kaj je Megyimurju do ve nadelil i da prosiju Božu milost i za dale.

Nedelu novembra 14-ga naše leventášice nabodo pozabile. Njihova navučiteljica i voditeljica Bertha Anna je pokazala, kaj su leto dni delale.

Ob 11 vuri su se v Levente domu zisla gospoda i leventášice. Vitez Beldi Alajos general, orsački leventáški zapovednik neje mogel doiti, njega je zastupala Dr. Kokas Eszter, profesorica visoke škole, orsačka voditeljica ženskih leventášov, a z Szombathelya je došla Király Ivánné voditeljica. Došli su i zapovedniki honvedov i leventášov, fabrički voditelji čuda drugih.

Prva je bila molitva Vera Boža, onda je Jalušic Alojzia verša deklamirala, zatem su bile popevke, onda pak verš, Bajsz Márta ga deklamirala. Obvedu su dobile čuda pokanja z rokmi. Jako lepe su bile slobodne muštre i plesi z popevkami, i s ciganskom muzikom. Najlepši je bil ples „Csinum Palkó, Csinum Jankó“. Naše fajne puce plesale su v narodnoj opravi, a druge su bile se jednako obležene v paradnoj opravi z leventáškim znakom na prsaj.

Dr. Szabad Lajos socialni skrbitelj je v svojem govoru pozdravil profesoricu Dr. Kokas Eszter orsačku žensku leventášku voditeljicu i zafalil se joj, kaj nas je pohodila. Zatem je prepovedal, kak se je to žensko leventáško društvo stvorilo v Csáktornya. Veli, da ov megyimurski narod nigdar neje slekel svoju ljubav i vernost za magyarsku domovinu. V srcu mlajšega roda je dremala ta ljubav i samo ju je trebalo zbuditi, a to dokáže denešnja parada, Mi od naše strane tulko damo keoj k tomu govoru, da su pučike jako lepo zgovorjale magyarske reci i stem su posvedocile reči govornika.

Zatem se čula molitva magyarskoga naroda. Himnusz, „Isten áld meg a magyart!“ Z par sto grla leventáških puc zisla je pobožna molitva, v toj sali, steru su jugoslavenci za čisto drugi kraj, proti magyarstvu napravili, k Bogu magyarskoga naroda: „Daj nam roku na pomoč, da zrušimo strašnoga nepriatelja, donesi nam veselo leto, srečnoga mira, im smo, osobito mi megyimurci, duplit pretrpeli se za „prošlost i za budućnost“.

Potli je Dr Kokas Eszter z gospodom odiskla k Zrinyi spomeniku i tam se, z lepim lorbečkim vencom, okinčeni z uradnimi pentleki, poklonila pred spomenikom našega velkoga voditelja. Zatožn su naše fajne pučice zašle na Szent István ut i odnod su v paradnom maršu pozdravile svoju voditeljicu Dr Kokas Eszter profesoricu i drugu gospodu.

Ispit kuhinjske škole

Dale je parada bila v velkoj sali Zrinyi hotela, de smo našli velkoga stola, pokritega z najlepšimi poharaji bili su lepi, eli sigdi se vidlo taborsko španje. Pre vrati doli i gori pre sali su čekale naše lepe kuharice, obležene v belinaj i pozdravile su „Szébb jóvót“, Rátkai Mária, puca megyimurskoga roda je z lepim magyarskim govorom pozdravila Dr Kokas Eszter profesoricu orsačku voditeljicu. Pripoveda, da su fabrike i obskrba naroda pomagale, da se ta škola mogla održati, a nakaj je z doma došlo. Čuda kaj-kaj su se navučile v glavnom, kak se daju dobre hrane za fal penze napraviti.

Na vustvenom ispitu su naše puce jako dobro odgovarale. Znale su pripovedati, kak se hrana prepravla, kak je moći šparavno kuhati i štera hrana kak vala za zdravje. Čuda su se smejali, da su pripovedale kak je moći pohane piceke prez picekov speci.

Dr Kokas Eszter s svojem odgovoru veli, da je vesela, kaj su tu v povjerenom Megyimuru, poleg poteškoče z jezikom tak lepo mogla

držati ova škola. To je dika rodolubnom Megyimurju. Nejdnu ženski leventáša za tem, da bi postavili soldačke trupe za bitku, nego očeuju odhraniti dobre familiarne matere, štere bodo znale pota kazati dojdućemu rodu. Velko združenje je bilo, da je dala na glas, da je naša Visokodostojna Gospa dočica Namestnoga Guvernera, vitez Nagybányai Horthy Istvána prek zela najviše obranu nad ženskim leventášima. Z velikim eljen kriči su zrekli, da bodo stom prilikom Visokodostojnu Gospo telegrefski pozdravili.

Király Ivánné voditeljica se zafalila Dr Kokas Eszter profesorici, školskim voditeljicam i pucam, štere su se vučile i obečale je, da kak bo moguće, pak bodo takšu školu napravili v Csáktornya. Na zadnje se još Kükics Ilona zafalila voditeljicam škole.

Za drugi ispit su puce napravile dobroga obeca svojim gostam, ali se po taborskim špananju. Popoldan je za te vučeniće bil tel i ples od 3—5 vure i kak smo vidli ob 3. vuri čuda leventáških dečkov idti v salu, mislimo da je ta zabava ne najhujše bila. Sigurno je trpela prek 5. vure.

Fajne i dobre su naše leventáške pučice i vrdne su velku pohalu.

V Csáktornya, Béla Király ulica, broj 13 a,

hiža na štok

moderno vredjeni štacun i magazin, vrt v polovici, se to se prodá s slobodne roke. Pitati je moći pre Kecskés Pavlu, štacunaru s železnom i špecerajskom robom, v Csáktornya, Il. Rákóczy Ferenc ulica, broj 41.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Lettonia, mala država poleg Baltijskoga mora na severnom kraju Europe. Bolševiki su tu državu s silom zavzeli i do 600.000 jezer luđi zaklali, ili odvlekli v Siberiju. Da se z bolševički tabor hapil, nemci su i tu zemlu oslobodili od sovjetskoga jarma. Na konferenciji v Moskvi je Stalin na kratkom zrekel, da on očie i Lettoniu nazaj meti, skup z drugimi baltijskim državami (To su još Estonia i Litava). Glavni varaš Lettonie je Riga. Tam su v sobotu držali velku demonstraciju proti sovjetam. Došlo je 100.000 delavcov i oni su protesterali proti tomu, da su v Moskvi englezi i amerikanci prez milosti prodali Lettoniu bolševikam. Predsednik skupčine je rekeli: Lettonski narod je navek bil najveći nepriatelj bolševizma, ostane takši i dale. Nigdar nećemo bolševizma v našoj domovini. To je naša vera i budućnost.

Stoga se tulikajše vidi, kakše poštenje su bolševiki v Evropi zaslužili.

Na fronti tak zgledi, da su nemci sigdi zastavili bolševičku ofenzivu. V četitek čujemo, da su v Krimu nemci trdo ostali na fronti, prem da su bolševiki pak nove rezerve hitili v ogenj. Pre varašu Keres su sovjeti štel s silom zajti prek vode, ali su njih nemci zavrnuti.

Pre varašu Kiev jaka bitka još navek trpi i nepriatelj se semi silami očie predreti, ali ga sigdi zastaviju. Na više mesta su nemci napravili proti ofenzivi i više sel nazaj zavzeli.

V sobotu su nemci vnu dali glasa, da su bolševiki v Krimu pre varašu Kerč z nova hapili z vekšimi silami napre doiti. Nemške i rumunjske trupe su je potli bitke zastavili. V isto vreme su na vodi jenu taborsku ladju vtopili, a trupe, štere su črez plitvu vodu pešice dohajale su doli postrelali.

Zadnje dva dni su nepriatelji na toj fronti zgubili 411 oklopljenih taborskih kol i 98 aeroplanov. Velka bitka je bila ove dneve južno i zapadno od Kiava i pre Kerču. Osobito trupe generala Timošenka su jako tiskale nemce i čuda nepriateljskih štukov je zašlo v ogenj. Ran tak su i pre varašu Krivoj Rog bolševiki stirali velke rezerve v ogenj. Sikak bi štelu frontu predreti, ali nemške trupe stoiju trdo kak kamen.

Sovjetski zarobleniki, šteri harcuvelju vred z nemci proti bolševizmu su složili jenu dobrovolnu brigadu na pomoč nemcam. Ta brigada je

črez 12 dni odzadi za frontom koli sto sel počistila od partizanov, šteri se za frontom skrivaju. Zavzeli su čuda oružja, municije i jena taborska kola.

Najnoviši glasi od torka nam veliju, de oštre bitke dale tečeju. Kiev, Zitimir, Cherson, Kerč te varasi se najviše čujeju, nemci sigdi zavrataju nepriatelja. Još tulko moramo keoj dati, da se na toj fronti već po snegu bijeju.

Taljanska i engleska fronta

Naši nepriatelji imaju tak dobroga apitetakaj bi saki den štelu pojediti jenu državu. V Azil ji mala državica Libanon se zove, ima komaj po, milijona stanovnikov. Potli prvoga svetskoga tabora došla je pod francosku vlast. Ve se englezi voziju črez to zemlu i obečali su njim, da bo Libanon slobodna država. Pred dva dni je Libanonska vlada preglasila slobodu, nato je francoski general De Gol poslal svoje trupe, dal doli zapreti predsednika i celu vladu, narod je z bregov dobežal doli, zgrabil oružje i revolucija je gotova, već je čuda krvi opalo, a najlepše je to, da englezi jako zemeravaju De Golu, oni očeuju to zemlu za sebe i ve se naucajavaju i narod trpi.

Turska se još navek držti niti sem, niti tam. Eden engleski minister je dva dni respravil s turskom vladom, ali kak se vidi, turki imaju dosti svetlu pamet i nedaju se nagovoriti za tabor proti nas, kajti to bi bilo samo zabavad prelevanje krvi, im niti mi kaj išćemo od turkov, niti oni od nas.

Na početku tjedna čujemo, da na taljanskoj fronti anglosaji pre vodi Volturno tiraju jaku bitku. Amerikanske trupe pre varašaj Mignano i Venafro vdiraju črez bregu. Nemška obrana je jaka i nepriateljske trupe su se v nemškom ognju zrušile. Nemški aeroplani su bombarjerali varaša Napoli i ladje v stajališču, bili su velki ognji.

Napoli je taljanski varaš. Badoglio je izdal svoju domovinu. Pošteno bi bilo, da bi ve englezi i amerikanci čuvali kaj je taljansko. A kaj su napravili. V Napolu je ostalo 20.000 mrtvih, 1950 hiž su do kraja zrušili, 4358 hiž je teško, 994 hiž pak lehkeše zruženo, 58.762 stanov ne za nucati. To je englesko priateljstvo, zato je bilo vredno vnu dati svoju domovinu.

Nedelni glasi nam pišeju, da se amerikanska ofenziva pre varašu Venafro krvavo zrušila i pre vodi Volturno su pretrpeli teške zgubiceke.

Najnoviši glasi su ovi: Na Srednjem Morju pod Grčkom su nemci zavzeli više otokov, nepriatelje eli pretirali, eli pak vništili.

Na Balkanu severno—ishodno od Fiume zaokrožili i vništili više komunističkih bandi. Te bande su zgubile 3900 mrtvih, 4500 zaroblenikov 45 štukov, 322 mašinpušek, 4655 pušek i 30 magazinov s hranom i municijom.

Na znanje!

Od fozolgabirovije v Csáktornya samo do bili ovo na glas:

Na polu delati i po polskim potu voziti se smeti samo od 9. vure pred popdan do 3 vure popoldan.

Od 3. vure popoldan do kmice je smeti hoditi i voziti samo v seli po orsačkim i varmegyinskim cestam, a v kmici po tem cestam s koli ne, nego samo z autom smeti voziti.

Potli 7. vure na seli saki človek mora doma biti, na vultici nišči nesme biti i od 7. vure do jutra 6 vure v sela ne smeti vnu ziditi.

V Csáktornya je gibanje slobodno vak:

Večer od 11:30 vur do jutra 5:30 vur na vultici nišči nesme biti, nego saki doma.

Zvum občine Csáktornya z banhofa po 3 vuri dimo idti je smeti samo po kamentnom potu i više ludi skup. Kartu čuvati, to je legitimacija.

V Csáktornya z banhofa dimo idti samo po Mussolini potu i po velkoj cesti.

Što mora rane idti k cugu, naj zeme legitimaciju od občine da zaran ide na fuzg.

Doktori, babice dobiju na fozolgabiroviji legitimaciju, da moreju da god hoditi.

Što se toga nabo dršal, bude jako štrofan i či ga straža vlovli, bo stopram drugo jutro je legitimiran.

Još se da na glas, da prek tri človeka nesme skup stati zvum, da je tjedni sejem i v nedelu pred cirkvom.

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbatí, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flók: Baumsteiger üzletében

Horthyi Miklós tér 9.

Churchil engleski mininister predsednik veli:

„Velke pogibeli i teške bitke bo
Engleska dojdúče leto pretrpela“

Churchil, engleski minister predsednik je bil na jenoj paradi pre najviššem poglavaru (lordmajor) varaša London in držal je takšega govora, šteromu se englezi nesu jako veselili.

1944. leto — tak je rekel engleski minister predsednik — bo zahtevalo največje krvave aldove od engleske i amerikanske soldačije, bitke bodo čuda vekše i s čuda vekšim stroškom, kak su i da bile, zvun ako se nam bi pripetila kakša sreča, a v to pak se nemamo pravovufati.

Čuda ludi tak misli i govori, da je blizo kraj tabora. Nadjamo se, da imaju prav, ali ovo vreme još ne vala za to. Hitler Adolf još navek ima 400 divizije (blizo 6 milijonov soldačije) na respologanje i zato nas čekaju još velke pogibeli i bitke, S punim pravom se moremo nadjati, da bude 1944 leta evropski tabor na vrhu zvun, ako naši zvezaniki (Amerika i Rusija) nabodo kakšu tešku falingu napravili. Od njihove strane nebi bilo spametno, ako bi se toga nadjali, da se bo nemška na fletnom zrušila.

Za ve je za njih glavno — tak veli dale Churchill — velka ofenziva v luftu proti Nemškoj, ali je opomenal one, šteri su ga poslušali, da bodo i nemci napravili velke ofenzive v luftu proti nas, obrana bo teška i nemremo vun sključiti mogućnost, da bodo našu zemlju još velke pogibeli poiskale.

Spoveda se naš Churchill, spoveda. Zna, da ima velke grehe proti svojemu narodu, a još vekše proti Evropi. Što je bil prvi z bombami na civilni narod? Što je dal zaklati na jezere i jezere nekrive i nedužne žene i decu? Što je dal zrušiti na stotine crkve? Hitler Adolf je črez tri mesece opominjal, naj ne bantujeju nekrive ludi, šteri s taborom nikaj nemaju, ar se to bo povrneno z interešom, a on ne je poslušal zrele pamet, niti dušno spoznanje, nego je samo tiral avione z bombami ta, de ga nikaj ne soldačkoga, ve da se mu vuha zalejavu, ve javčce i prepravla svojega naroda na velke moke, za šiere bo samo on kriv.

Nemci su rekli, došel bo plačen den za se nekrive i nedužne aldove, a bo i došel i da se bodo engleske matere i dovice plakale za svoje familije, onda naj pobereju na rečun gospona Churchila i

naj rečeju: Ti si napravil rečuna ve ga plati. Sp.

Gospodarstvo

Jesensko oranje

Lanjsko leto smo čuda pisali, da je jako potrebno zemle globoko zorari. Čuda ludi nas je poslušalo i si su došli na to, da je to oranje jako hasnovito, pre žetvi i pre bratvi vidli su, da v jesen globoko zorana zemla da vekšega i bolšega ploda.

Globoko zorana zemla najpredi vništi drača. Črez leto na zemli čuda drača zraste, v jesen se seme restepe, darč stira vun i ču zemla neje, eli samo plitvo zorana, onda je na prtuletje zemla sa zelena od drača i tesko ga sfondati. Či se v jesen zemla globoko i dobro zorje, drač dojde odspod, sprhni i zemla ostane čista. Globoko zorana zemla se črez zimu dobro premrzne, postane prhka i na prtuletje ne treba orati, samo dobro povlačiti i več je moči sejati. Stem se jako čuda dela prešpara rano na prtuletje, da polski gazda ima pune roke posla i nezna štero bi se predi hapil.

Globoko zorana zemla se črez zimu i na prtuletje, da se sneg tali, fest napije vode, i dugo drži fajtnoču i tak ču je makar prtuletje suho, nikaj ne škodi zemli, kajti vseubi ima dosti vode.

Gnoj pod globoko zoranom zemlom bole sprhne, na prtuletje da zrne stira mlado korenje mam ima bolšu i jakšu hranu i takša setva bo navek jakša, bo se mogla protiviti jakim prtulet-nim vetram i suši.

Naj si naši gospodari i letos zorjeju globoko svoje zemle, velkoga hasna bodo meli kletu od bolše žetve i bratve, leži bodo odslužavali jedinice i stem služuju sami sebi, a i domovini štera nas brani.

Još jena važna opomena. De su dnike po zemlaj, ve je treba kanale zorati, kaj se voda doli scedi. De su vekše nizine, naj se mejaši složuju i naj skupa oraju, ali kopaju kanale. De voda stoji, tam nabo kruh zrasel. Denes je saka betva i sako zrno jako važno i potrebno. Škoda za delo i za seme, da človek napre zna, da mu nikaj nabo zraslo. Z malim trudom je moči zemlju popraviti i velkoga hasna napraviti.

Csáktornya nagyközség előljáráóságától

7043/1943 szám.

Hirdetmény

Felhívom mindazon adófizetőket, akik köz-tartozásaitak még nem fizették be, hogy azt 1943 évi november hó 28-ig rendezzék, mert ellenkező esetben az összes adóhátalékosoknál a lefoglalt zálogtárgyakat a végrehajtók 1943 évi november hó 29-én és 30-án transzferálni fogják.

Csáktornya, 1943 november 13.

ELŐLJÁRÓSAĞ.

Csáktornya nagyközség előljáráóságától

7059/1943.

Hirdetmény

Felhívja az Előljáráóság mindazon földtulajdonosokat, akiknek tulajdonát képző földjeiken a honvédség a vasúttörvény környékén erődítési munkát végzett, jelentkezzenek az előljáráóság 8-as számú hivatali helyiségében adatok összeírása végett, hogy az adatok alapján a használati szerződést a helyszínrre kiszálló bizottság által elkészíthető legyen.

Az adatok bejelentése folyó hó 19-én deli 12 óráig lesz elfogadva, a már fentebb említett hivatali helyiségben.

Az érdekeltek tegyenek eleget a felhívásnak saját érdekükben.

Csáktornya, 1943 november 15-én.

ELŐLJÁRÓSAĞ.

Pk. 4942. sz. 1943.

1943. vghtói 283 sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd által képviselt Jeszenovics Flórián és neje javára 1379 P 09 fill. töké és több követelés járuléka erejéig a csáktornyai kir. járásbíróóság 1943. évi 713 sz. végzésével elrendelt költézési végrehajtás folytat végrehajtást szzenvedőtől 1943. évi október hó 14-én lefoglalt 1245 P. becsült ingóságokra a csáktornyai kir járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén végr. szenv. lakásán, Bocskaihegyen leendő megtartására határidőül 1943. évi november hó 23 napjának délelőtt 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt töké, burgonya, szekrény, sertés, bor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Csáktornya, 1943. évi november hó 4 én.

Elek László

kir. bír. végrehajtó, mint bírósági küldött.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja i P.

Jó házból való fiut keresek pékínasnak. Bim a kiadóhivatalban.

Dečka z dobre híže iščem za pekovskoga inuša. Pitati v vuredništvu.

Géplakatossegédet autójavitáshoz felveszek. Gépkocsivezetők előnyben. Előírášos autóméntőszekrény, fénycsökkentő patent, akkumulátorok kaphatók, Hunyadi autójavitó Csáktornya.

Mášinšlošera za autopopravke zemegori. Šoferi su prveši. Autoormari za obranu, aparati za vkmicenje patent i akumulatori se dobiju. Hunyadi autójavitó Csáktornya.

Preša za sladku trstiku prešati posodi se. Csáktornya, Széchenyi vulica broj 3.

Ót volt tölténygáři munkás bármilyen foglalkozást keres. Családosak, munkatlanok. Cim a kiadóhivatalban.

Egy békebeli télíkábat és szörmés bekecs eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatal ügyes mindenest, és egy jó házból való tanoncot, teljes ellátásra felvesz Kovács sütőde. Nagykanizsa Petőfi utca 6.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó

Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsnornik Ottó

Hivatal: Munkácsi Kisebbségi Könyvtárosa — Csáktornya

Hivatali tároló: Széchenyi Ártal.